

ÎNCHEIERE

01 aprilie 2025

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani
în componență:
Președintele ședinței, judecătorul
grefier

Violeta Chisilița
Dorin – Marcel Baltag

examinând în ședință publică cauza de contencios administrativ inițiată la acțiunea depusă de Instituția Religioasă Mitropolia Chișinăului și a Întregii Moldove a Bisericii Ortodoxe din Moldova împotriva Consiliului pentru Egalitate, terț Asociația Obștească „Centru de Informații GenderDoc-M” cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil,

c o n s t a t ă

Argumentele participanților la proces

Pretențiile reclamantului:

La 19 mai 2023, Instituția Religioasă Mitropolia Chișinăului și a Întregii Moldove a Bisericii Ortodoxe din Moldova a depus o acțiune împotriva Consiliului pentru Egalitate cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil.

În motivarea acțiunii, reclamanta a menționat că Asociația Obștească „Centru de Informații GenderDoc-M” a depus către Consiliu, plângerea privind pretinsa instigare la discriminare pe criteriul orientării sexuale. Susține că la data de 31 mai 2022, Mitropolitul Chișinăului și al întregii Moldove al Bisericii Ortodoxe din Moldova a lansat un comunicat pe site-ul www.ortodox.md, prin care și-a expus dezacordul vizavi de desfășurarea Marșului solidarității organizat de comunitatea LGBT+. La data de 23 decembrie 2022, pe marginea plângerii înaintate de către A.O. „Centrul de Informații GenderDoc-M”, în lipsa părților, a fost pronunțată decizia nr. 163/22, prin care Consiliul a dispus, în privința reclamantei/ului, precum că:

1. Faptele constatate reprezintă instigare la discriminare pe criteriul orientării sexuale.
2. În vederea prevenirii faptelor similare pentru viitor, Consiliul recomandă reclamantului să se abțină de la realizarea discursurilor care lezează demnitatea persoanelor pe criteriul de orientare sexuală.
3. Decizia se comunică părților și va fi făcută publică pe adresa www.egalitate.md.

În acest sens, reclamanta își exprimă dezacordul cu Decizia Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității (Consiliul pentru Egalitate) nr. 163/22 din 23 decembrie 2022, considerând-o ilegală, părtinitoare și vătămând drepturile Instituției Religioasă Mitropolia Chișinăului și a întregii Moldove a Bisericii Ortodoxe din Moldova.

Reține că actul administrativ contestat de Instituția Religioasă Mitropolia Chișinău și a Întregii Moldove a Bisericii Ortodoxe din Moldova (Mitropolia Chișinăului și a întregii

Moldove) - Decizia Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității (Consiliul pentru Egalitate) din 23 decembrie 2022, cauza 163/22, impune Mitropolitului Chișinăului și a întregii Moldove, conducătorul Mitropoliei Chișinăului și a Întregii Moldove, anumite obligații, sarcini care afectează drepturile/interesele legitime personale ale acestuia și mai ales ale Mitropoliei.

Prin urmare, consideră că la caz, există un act administrativ individual defavorabil comunicat destinatarului, respectiv, în speță există un drept vătămat propriu al reclamantului afectat prin decizia contestată, și anume încălcarea dreptului fundamental la libertatea de exprimare.

Menționează reclamantul că, Decizia vizată este un act administrativ defavorabil pentru Instituția Religioasă Mitropolia Chișinău și a întregii Moldove a Bisericii Ortodoxe din Moldova, care poate să-și valorifice dreptul la acțiune, respectând exigențele prevăzute de lege. Decizia nr. 163/22 din 23 decembrie 2022, este neobiectivă, lipsită de temeinicie și părtinitoare, or, faptele care au stat la baza adoptării deciziei respective și anume instigarea la discriminare și evidențierea intenționată a orientării sexuale, de către Mitropolia Chișinăului și a întregii Moldove sunt lipsite de substrat factologic și contravin realității obiective.

La caz, cu referire la calitatea procesuală, a menționat că în cadrul Deciziei nr. 163/22 din 23 decembrie 2022, în calitate de reclamant este menționat a fi „Mitropolitul Chișinăului și al întregii Moldove Vladimir (Nicolae Cantarean). Conform legii, inclusiv aplicabile în speța în cauză, Instituția Religioasă Mitropolia Chișinăului și a întregii Moldovei a Bisericii Ortodoxe din Moldova și cetățeanul Cantarean Nicolae, sunt două subiecte distincte și separate în ceea ce privește drepturile și obligațiile lor legale. Într-o altă ordine de idei, reclamanta, susține că art. 33 din Constituția Republicii Moldova, prevede că „Organizațiile religioase sunt autonome și se administrează după propriile statute și regulamente”.

În plus, afirmă că conform art. 17 din Legea privind libertatea de conștiință, de gândire și de religie nr. 125-XVI din 11.05.2007, (1) Cultele religioase și părțile lor componente sunt persoane juridice în condițiile prezentei legi. (2) În calitate de persoane juridice, cultele religioase și părțile lor componente sunt egale în drepturi și obligații, fiind supuse normelor Codului civil. (3) Raporturile de drept canonic dintre cultele și comunitățile religioase nu pot substitui și nici vicia raporturile de drept civil dintre persoanele juridice înregistrate.” Mai mult ca atât, notează că potrivit art. 73 Cod Civil, „Persoana juridică își desfășoară activitatea prin organele sale, care acționează în numele și în interesul persoanei juridice”.

Astfel, consideră că Mitropolia Chișinăului și a întregii Moldovei a Bisericii Ortodoxe din Moldova și Cantarean Nicolae sunt două subiecte distincte și separate. Mitropolia are o personalitate juridică proprie, care îi permite să acționeze în nume propriu și să-și exercite drepturile și obligațiile legale. Menționează că, cetățeanul Cantarean Nicolae, pe de altă parte, este o personalitate juridică distinctă și nu poate fi asimilate una altuia. Mitropolia Chișinăului și a întregii Moldovei a Bisericii Ortodoxe din Moldova și Mitropolitul Vladimir reprezintă aceeași entitate. Mitropolia este o instituție religioasă cu funcții și atribuții specifice în ceea ce privește organizarea și desfășurarea serviciilor religioase, menținerea tradițiilor și a credinței ortodoxe, etc., iar Mitropolitul Vladimir este reprezentantul sau administratorul acestei instituții. Subsidiar, menționează că Mitropolitul nu poate fi atras separat de Mitropolie, întrucât nu are o personalitate juridică distinctă de instituția religioasă pe care o conduce.

Prin Decizia Agenției Publice a Republicii Moldova, Departamentul înregistrare și licențiere a unităților de drept, Direcția înregistrare a unităților de drept, Secția înregistrării organizații necomerciale, Direcția nr. 228 din 26 noiembrie 2018, s-a înregistrat Instituția

Religioasă Mitropolia Chișinău și a întregii Moldove a Bisericii Ortodoxe din Moldova fiindu-i atribuit, inclusiv și IDNO-ul. Consiliul a ales să implice în calitate de reclamant o entitate fără personalitate juridică distinctă. Subliniază faptul că această decizie a fost adusă la cunoștință, după ce cetățeanul Cantarean Nicolae, a fost atras într-un proces civil, proces care se bazează în mare măsură pe această decizie (care, în mod incontestabil, consideră că prezintă o anumită confuzie). În urma acestei constatări, menționează că este dificil să fie constatat faptul dacă intenția din spatele acestor acțiuni a fost de fapt discreditarea Cultului Religios și a Mitropoliei Chișinăului și a întregii Moldove a Bisericii Ortodoxe din Moldova.

Reclamantul a mai menționat că, având în vedere natura neclară a deciziei și modul în care aceasta a fost utilizată în procesul civil, există motive temeinice de îndoială și de suspiciune cu privire la motivațiile reale din spatele acțiunilor Consiliului. Prin urmare, este important să fie evaluat cu atenție întregul context și să cerceteze în profunzime pentru a înțelege cu adevărat intențiile și implicațiile acestor acțiuni.

Susține reclamantul că, în conformitate cu Statutul bisericii ortodoxe din Republica Moldova aprobat de Guvernul Republicii Moldova la 17 noiembrie 1993, scopul principal al acestei biserici este acela de a sluji nevoilor spirituale ale credincioșilor, de a promova valorile creștine și de a respecta libertatea religioasă a fiecărui individ. În consecință, declară că biserica ortodoxă din Republica Moldova și membrii săi sunt îndreptățiți să-și exprime opinia și să promoveze valorile cultului religios.

Subsidiar, afirmă că art. 1 alin. (1) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, prevede că „Scopul prezentei legi este prevenirea și combaterea discriminării, precum și asigurarea egalității tuturor persoanelor aflate sub jurisdicția Republicii Moldova în sferile politică, economică, socială, culturală și alte sfere ale vieții, fără deosebire de rasă, culoare, origine națională, etnică și socială, statut social, cetățenie, limbă, religie sau convingeri, vârstă, sex, identitate de gen, statut matrimonial, orientare sexuală, dizabilitate, stare de sănătate, statut HIV, opinie, apartenență politică, avere, naștere sau orice alt criteriu.”

În lumina acestor considerații, în dezacord cu Decizia Consiliului care susține că faptele constatate reprezintă instigare la discriminare pe criteriul orientării sexuale, consideră că o astfel de decizie trebuie să conțină motive suficient de clare și justificate privind încălcarea dreptului fundamental la nediscriminare. Orice restrângere a libertății de exprimare, cum ar fi Decizia Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității nr. 163/22 din 23 decembrie 2022, trebuie să fie proporționată și să prezinte argumente solide cu privire la necesitatea acestei restricții. Aceasta înseamnă că trebuie să se pună în balanță interesul public protejat și dreptul la liberă exprimare într-o societate democratică. Discriminarea este definită ca acțiunea prin care unele persoane sunt tratate diferit sau sunt lipsite de anumite drepturi în mod nejustificat.

Reclamantul menționează că, analizând jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, a identificat două condiții cumulative pentru definirea discriminării: existența unei inegalități de tratament în exercitarea unui drept recunoscut și lipsa unei justificări obiective și rezonabile. Reiterează faptul că tratamentele diferențiate aplicate unor situații egale sau analoge devin discriminatorii dacă nu există o justificare obiectivă și rezonabilă. Pentru a fi considerat „justificat obiectiv și rezonabil”, un tratament diferențiat trebuie să îndeplinească două condiții: să urmărească un scop legitim și să respecte un raport rezonabil de proporționalitate între scopul urmărit și mijloacele utilizate pentru realizarea acestuia. Prin discriminare se percepe acțiunea prin care unele persoane sunt tratate diferit sau lipsite de unele drepturi în mod nejustificat”. Din analiza jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului reies două condiții cumulative de

definire a discriminării: existența unei inegalități de tratament în exercitarea unui drept recunoscut și lipsa unei justificări obiective și rezonabile (Afacerea Lingvistică Belgiană c. Belgiei, par. 10). Tratamentele diferențiate aplicate unor situații egale sau analoage se transformă în discriminare dacă nu sunt justificate obiectiv și rezonabil. Un tratament diferențiat pentru a fi justificat obiectiv și rezonabil trebuie să îndeplinească următoarele condiții: să urmărească „un scop legitim” și să respecte „un raport de proporționalitate rezonabil între scopul urmărit și mijloacele utilizate pentru realizarea lui” (Afacerea Lingvistică Belgiană c. Belgiei, par. 10; Larkos c. Ciprului, par. 29).

Totodată, declară că Instituția Religioasă Mitropolia Chișinău și a întregii Moldove a Bisericii Ortodoxe din Moldova reprezintă o entitate juridică de importanță majoră, cu rolul fundamental de a proteja și promova valorile credincioșilor săi. Prin urmare, notează că această instituție religioasă are un caracter distinct și o autonomie în cadrul legii, fiind responsabilă de asigurarea unui cadru juridic adecvat pentru exercitarea drepturilor religioase și protecția credincioșilor în cadrul comunității lor de credință. În calitate de instituție religioasă, Mitropolia Chișinău și a întregii Moldove are scopul de a asigura dreptul fundamental al libertății religioase și de a promova valorile spirituale ale credincioșilor săi. Într-o societate democratică, libertatea de religie și de exprimare a credinței este esențială pentru individ, iar instituția religioasă își asumă responsabilitatea de a facilita acest drept și de a proteja credincioșii în exercitarea lor.

Reiterează faptul că Mitropolia Chișinău și a întregii Moldove are un rol important în păstrarea și transmiterea învățăturilor și tradițiilor religioase. Aceasta implică responsabilitatea de a conserva și promova patrimoniul cultural și spiritual specific al credincioșilor săi. Prin intermediul slujbelor, ceremoniilor și practicilor religioase, instituția religioasă facilitează participarea credincioșilor la acte de închinare și la dezvoltarea spirituală personală. În calitate de entitate juridică, Mitropolia Chișinău și a întregii Moldove are și o responsabilitate socială, de a contribui la binele comun și la promovarea valorilor sociale și umane, prin implicarea sa în activități caritabile, filantropice și sociale, instituția religioasă își propune să aducă speranță, sprijin și asistență celor aflați în nevoie. Aceasta reflectă angajamentul său de a promova solidaritatea, toleranța și respectul reciproc în cadrul comunității și în societatea în ansamblu.

Subliniază faptul că este important că Instituția Religioasă Mitropolia Chișinău și a întregii Moldove a Bisericii Ortodoxe din Moldova nu a emis declarații și nu a exprimat aspecte de instigare la ură pe criteriul orientării sexuale. Consideră că din aceste aspect nu există temeiuri solide pentru a susține că Cultul Religios în cauză ar fi implicat în discriminare sau că ar fi încălcat drepturile fundamentale ale individului pe baza orientării sale sexuale.

Mai mult ca atât, afirmă că în cadrul Deciziei se face referire la portalul www.ortodox.md, în context, menționează că acesta este un portal de gândire și atitudine creștin-ortodoxă, care a cooptat peste o sută de slujitori, teologi, jurnaliști și intelectuali ce abordează tematica religioasă. Dezvoltarea democratică a unei societăți presupune și pluralismul ideilor și concepțiilor despre organizarea socială, raporturile dintre membrii societății. Astfel, promovând ideea că libertatea de exprimare nu poate fi concepută fără libertatea de opinie. Cu referire la circumstanțele expuse, consideră că a comunica idei și opinii presupune să poți să elaborezi în toate domeniile o gândire personală, o opinie liber aleasă. În acest sens, libertatea de exprimare este condiția sine qua non a unei veritabile democrații pluraliste.

Menționează că libertatea de informare, sau libertatea de comunicare nu presupune numai libertatea de a difuza informații, ci luarea în considerare a libertății publicului de a primi informații în mod liber și din diverse surse. Consideră că o societate democratică nu poate exista

decât în măsura în care se bazează pe pluralism și pe o diversitate de idei. Afirmă că jurnalismul reprezintă un pilon esențial al democrației și drepturile fundamentale ale individului. Conform Constituției, fiecare persoană are dreptul la libertatea de exprimare și la libertatea de a primi și de a comunica informații. Consideră că jurnalismul de investigație și jurnalismul în general își propun să ofere cetățenilor acces la informații relevante, care să-i ajute să-și formeze propriile opinii și să participe activ în viața publică. În context, a susținut ideea că jurnalismul de calitate trebuie să reflecte diversitatea societății și să ofere platforme pentru toate vocile și perspectivele relevante. Astfel, în atare circumstanțe declară că publicul poate avea acces la o gamă largă de informații și poate forma opinii informate și echilibrate. Declară că în contextul religios și cultural, jurnalismul poate contribui la înțelegerea și respectarea diversității.

În drept, își întemeiază cererea de chemare în judecată în baza art. art. 3, 17, 20, 172, 214 Cod administrativ și art. art. 16, 73, 2006 Cod civil.

Cere, Instituția Religioasă Mitropolia Chișinăului și a Întregii Moldove a Bisericii Ortodoxe din Moldova:

- anularea în tot a Deciziei Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității (Consiliul pentru Egalitate) nr. 163/22 din 23 decembrie 2022;

În ședința de judecată, reprezentantul reclamantului, Instituția Religioasă Mitropolia Chișinăului și a Întregii Moldove a Bisericii Ortodoxe din Moldova, avocatul Augustina Prisacari, a solicitat admiterea acțiunii pentru motivele de fapt și de drept enunțate.

Obiecțiile pârâtului.

Reprezentantul pârâtului, Consiliul pentru Egalitate, în ședința de judecată nu s-a prezentat, fiind citat despre data, locul și ora ședinței de judecată. Totodată, prin referința depusă la 24 noiembrie 2023, a solicitat declararea acțiunii ca inadmisibile, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. (d) și (e) Cod administrativ.

În susținerea poziției sale, Consiliul pentru egalitate menționează că odată cu intrarea în vigoare la 09 februarie 2023 a Legii nr. 2/2023 pentru revizuirea cadrului normativ privind nediscriminarea și asigurarea egalității, denumirea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității a fost modificată în Consiliul pentru egalitate (în continuare Consiliu).

În acest sens, pârâtul a accentuat că Consiliul a examinat revendicările reclamantei și menționează că, în baza art. 225 alin. (2) Cod administrativ, verificarea de către instanța de judecată a exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică (a) și-a exercitat dreptul discreționar; (b) a luat în considerare toate faptele relevante; (c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar; (d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

În conformitate cu prevederile art. 16 alin. (1) Cod administrativ, dreptul discreționar al autorității publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziție legală. Aliniatul (2) al aceluiași articol stipulează că exercitarea dreptului discreționar nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrare.

Prin urmare, partea pârâtă solicită instanței de contencios să verifice legalitatea actului administrativ contestat (decizia emisă pe cauza nr. 163/22) și să se limiteze doar la aspectele sus indicate. Pârâtul subliniază că prin emiterea unei decizii de constatare a discriminării Consiliul, și-a exercitat dreptul discreționar în limitele legale și conform scopului acordat prin lege.

Consiliul atrage atenția asupra prevederilor pct. 61 din Regulamentul de activitate al Consiliului aprobat prin Legea nr. 298/2012 (în redacția de la data emiterii deciziei), în care este stipulat că Decizia este actul prin care Consiliul soluționează cauza nr. 163/22.

Subsidiar, afirmă că, Consiliul a stabilit că faptele constatate reprezintă instigare la discriminare pe Criteriul orientării sexuale, deci a acționat strict în conformitate cu prevederile legale în limitele competenței.

Referitor la admisibilitatea acțiunii, pârâtul notează că potrivit materialelor cauzei, decizia Consiliului nr. 163/22 din 23 decembrie 2022, expediată cu scrisoarea de însoțire nr. 03/1830 din 29 decembrie 2022 (f.d. 47 dosar administrativ), a fost recepționată de reclamantă la 05 ianuarie 2023, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d. 48 dosar administrativ).

În context, mai precizează că art. 109 alin. (2) din Codul administrativ indică că pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

Pârâtul a menționat că conform prevederilor art. 209 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, acțiunea în contestare se înaintează în decurs de 30 de zile de la data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă.

Astfel, la caz susține că potrivit prevederilor pct. 65 din Legea cu privire la activitatea Consiliului nr. 298/2012, decizia poate fi contestată direct în instanța de judecată de persoana care se consideră vătămată în drepturi, în modul și în termenul prevăzut de Codul administrativ, fără respectarea procedurii prealabile.

Având în vedere prevederile cadrului normativ enunțat supra, pârâtul a invocat că termenul de 30 zile de contestare a actului administrativ a expirat la data de 06 februarie 2023 (04 februarie 2023 fiind zi de sâmbătă, nelucrătoare).

Prin urmare, pârâtul susține că cererea de chemare în judecată a fost depusă la data de 19 mai 2023, fapt confirmat cu ștampila de intrare a instanței aplicată pe cererea de chemare în judecată.

Respectiv, la caz, pârâtul afirmă că reclamanta a omis termenul de prescripție de 30 de zile pentru contestarea deciziei, iar omiterea termenului de prescripție anihilează necesitatea examinării temeiniciei și legalității actului, or titularului dreptului la acțiune i s-a stins elementul de protecție juridică a dreptului material.

La fel, pârâtul notează că legislatorul a instituit prescripția extinctivă în scopul asigurării unei stabilități în raporturile juridice dintre părți și evitarea incertitudinii pentru o perioadă îndelungată de timp, în care apar, derulează și se modifică o complexitate de relații dintre părți sub egida unor norme de drept distincte, iar examinarea unei acțiuni depusă în afara termenului legal constituie o încălcare a principiului legalității și securității raporturilor juridice și respectiv, o soluție inadmisibilă în conjunctura ordinii de drept naționale.

Totodată, pârâtul menționează că modalitatea și termenul de contestare a deciziei a fost în mod expres indicat în pct. 4 din dispozitivul actului administrativ, deci reclamanta urma să depună maximă diligență pentru a se asigura că a exercitat calea de atac în condițiile legii.

Având în vedere cele relatate, pârâtul consideră că în speță sunt aplicabile prevederile art. 207 alin. (2) lit. d) Cod administrativ, respectiv, acțiunea urmează a fi declarată inadmisibilă.

În altă ordine de idei, pârâtul notează că în procedura contenciosului administrativ o circumstanță importantă vizează condiția vătămării unui drept recunoscut de lege în favoarea reclamantului.

Invocă faptul că acțiunile formulate în procedura contenciosului administrativ trebuie să vizeze o problemă referitoare la un drept subiectiv sau un interes legitim încălcat, urmând a se cerceta dacă activitatea administrativă a adus atingere acelei situații juridice subiective. În

susținere poziției sale, declară că conform art. 20 Cod administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ.

Reglementări similare afirmă pârâtul că se regăsesc și la art. 189 alin. (1) Cod administrativ, care prevede că orice persoană care revendică încălcarea unui drept al sau prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Totodată, potrivit art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, pârâtul susține că acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17 Cod administrativ.

În acord cu art. 17 din Codul administrativ, subliniază faptul că, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

În acest sens, pârâtul a accentuat că pentru admisibilitatea acțiunii în contenciosul administrativ este necesar să fie revindecată de către autoritatea publică - Consiliul. Or, pentru a contesta activitatea Consiliului, reclamanta trebuie să justifice un drept al său încălcat prin actul contestat, așa cum Consiliul acționează în regim de putere publică și asigură activitatea statului în domeniul pentru care a fost format.

Din aceste considerente se impune condiția de încălcare a unui drept al său, pentru ca actul administrativ să poată fi contestat de reclamantă, drept care la caz, pârâtul consideră că lipsește.

Pârâtul invocă faptul că reclamanta solicită anularea deciziei Consiliului din 23 decembrie 2022 emisă în cauza nr. 163/22, prin care a fost decis că faptele constatate reprezintă instigare la discriminare pe criteriul orientării sexuale și în vederea prevenirii faptelor similare pentru viitor, s-a recomandat Mitropolitului Chișinăului și al întregii Moldove Vladimir (Nicolae Cantarean) să se abțină de la realizarea discursurilor care lezează demnitatea persoanelor pe criteriul de orientare sexuală. Pe când din motivele descrise în cererea de chemare în judecată, pârâtul susține că nu rezultă care drept al reclamantei a fost încălcat.

Deci, la caz pârâtul consideră că prin actul contestat, Consiliul nu a constatat discriminare în conduita Instituției Religioase Mitropolia Chișinăului și a întregii Moldove a Bisericii Ortodoxe din Moldova, ci a reținut că problema de discriminare rezidă în conținutul comunicatului Înalt Preasfințitului Mitropolit Vladimir în legătură cu desfășurarea Marșului solidarității organizat de comunitatea LGBT+, publicat la data de 31 mai 2022 pe pagina oficială web www.mitropolia.md și pe portalul www.ortodox.md.

Mai mult ca atât, pârâtul a accentuat că recomandarea Consiliului este adresată exclusiv Mitropolitului Chișinăului și al întregii Moldove Vladimir (Nicolae Cantarean) în vederea abținerii de la discursuri similare, nicidecum Instituției Religioase Mitropolia Chișinăului și a Întregii Moldove a Bisericii Ortodoxe din Moldova.

Din aceste considerente, pârâtul declară că reclamanta nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17 din Codul administrativ, or actul contestat nu o vizează direct pe reclamantă.

Subsecvent, pârâtul consideră că la caz că nu sunt întrunite condițiile de admisibilitate ale acțiunii conform Codului administrativ, în condițiile în care din solicitările reclamantei nu rezultă încălcarea prin actul contestat sau prin activitatea administrativă față de reclamantă a unui

drept al său prin prisma Codului administrativ. Pe cale de consecință, în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, pârâtul consideră că acțiunea urmează a fi declarată inadmisibilă.

În fapt, pârâtul declară că la data de 12 septembrie 2022, terțul Asociația Obștească „Centrul de Informații GENDERDOC-M” reprezentată de avocata Doina Ioana Străisteanu, s-a adresat Consiliului cu o plângere privind pretinsa discriminare, fiind în acest sens demarată procedura administrativă, cauzei atribuindu-se numărul de dosar 163/22.

Pârâtul susține că în plângerea depusă de reprezentanta terțului, a fost indicat că, la data de 31 mai 2022, reclamantul Mitropolitul Chișinăului și al întregii Moldove a lansat un comunicat pe site-ul www.ortodox.md, prin care și-a expus dezacordul vizavi de desfășurarea Marșului solidarității organizat de comunitatea LGBT+.

Totodată, pârâtul menționează că a fost adus la cunoștință că prin acest comunicat reclamantul a îndemnat autoritățile municipale să sisteze prin orice mijloace promovarea manifestări comportamentelor netradiționale și prin aceasta a păcatelor strigătoare la cer, chemând astfel autoritățile să îngreșească dreptul la libertatea întrunirilor.

De asemenea, din argumentele pârâtului se desprinde ideea că consideră că a fost relevant faptul că în comunicat reclamantul s-a expus asupra moralității desfășurării marșului și valorilor inacceptabile pentru societatea noastră. Astfel, a fost solicitat Consiliului calificarea acțiunilor reclamantei, drept instigare la discriminare pe criteriul orientării sexuale.

Menționează că consiliul, examinând toate circumstanțele cauzei, după desfășurarea proceduri administrative conform tuturor etapelor și rigorilor legale, la data de 23 decembrie 2022 a emis decizia pe cauza nr. 163/22, prin care a decis că faptele constatate reprezintă discriminare pe criteriu orientării sexuale.

De asemenea, pârâtul afirmă că pentru prevenirea faptelor similar în viitor, consiliul a recomandat reclamantului – Mitropolitului Chișinăului și al întregii Moldove Vladimir (Nicolae Cantarean) să se abțină de la realizarea discursurilor care lezează demnitatea persoanelor pe criteriul de orientare sexuală. Or, în conformitate cu dispozițiile art. 15 alin. (4) din Legea decizia 1/2012 cu privire la asigurarea egalității (în redacția de la data emiterii deciziei), decizia Consiliului, menționează că poate include și recomandări în vederea asigurării repunerii în drepturi a victimei și a prevenirii faptelor similar pe viitor.

Astfel, pârâtul din numele Consiliului reiterează că și-a exercitat dreptul discreționar și a adoptat decizia pe cauza nr. 163/220, în strictă conformitate cu prevederile legale și în limitele competenței.

Pârâtul la caz, menționează că analizând materialele cauzei, în special conținutul comunicatului reclamant, a reținut că urmează să se pronunțe în privința faptului dacă acesta poate fi calificat drept instigare la discriminare pe criteriul orientării sexuale.

Prin urmare, pârâtul consideră că discriminarea reprezintă o noțiune generică. Cu alte cuvinte, discriminarea trebuie privit ca un flagel care îmbracă mai multe forme. Astfel, menționează că art. 2 din Legea nr. 121/2012 cu privire la asigurarea egalității reglementează mai multe situații care constituie discriminare, precum discriminarea directă, discriminarea indirectă, discriminarea prin asociere, segregare rasială, hărțuire, instigare la discriminare și victimizare.

Susține pârâtul că fiecare dintre aceste forme se caracterizează prin elemente distincte și specifice, care întrunite doar cumulativ definesc forma de discriminare în cauză.

De asemenea, menționează că oricare presupusă faptă de discriminare reclamată Consiliului, urmează a fi încadrată în una dintre formele stipulate de art. 2 din Legea nr. 121/2012, pentru a oferi o calificare concretă raportului juridic, permițând astfel Consiliului de a-

l examina. Or, Consiliul poate să examineze și să dea o apreciere doar faptelor care pot fi încadrate într-o formă sau alta de discriminare.

Reiterează pârâtul faptul că instigarea la discriminare reprezintă una dintre formele de discriminare. Pârâtul atestă că reclamanta în conținutul cererii de chemare în judecată operează cu noțiunea generică de discriminare, susținând prin argumente vădit nerezonabile lipsa în speță a faptului discriminării.

Luând în considerație precizările aduse pârâtul notează că este eronată tratarea ca atare de către reclamantă a faptelor supuse examinării de către Consiliu, or instigarea la discriminare este în sine o formă de discriminare asupra căreia Consiliul s-a expus în decizia contestată.

Prin urmare, studiind circumstanțele invocate în plângerea terțului, pârâtul a reținut că urmează să se pronunțe asupra existenței pretensei fapte de instigare la discriminare. Astfel, susține că pentru a fi în prezența instigării la discriminare, în sensul noțiunii prevăzute de art. 2 din Legea nr. 121/2012 cu privire la asigurarea egalității, faptele deplânse trebuie să caracterizeze cumulativ următoarele elemente: a) comportamentul prin care o persoană aplică presiuni sau afișează o conduită intenționată b) cu scopul sau efectul discriminării unei terțe persoane c) pe baza unui criteriu protejat.

Analizând astfel, poziția reclamantului, pârâtul invocă că a instituit la caz prezumția instigării la discriminare.

În acest sens, pârâtul declară că a reținut spre apreciere adresarea Înalt Preasfințitului Mitropolit Vladimir în legătură cu desfășurarea Marșului solidarității organizat de comunitatea LGBT+, publicată la data de 31 mai 2022 pe pagina oficială web www.mitropolia.md.

Totodată, pârâtul mai afirmă că această paradă a minorităților sfidează în mod abuziv și public valorile majorității societății noastre. Prin poziția expusă îndeamnă autoritățile municipale să sisteze prin orice mijloace promovarea manifestări comportamentelor netradiționale și prin aceasta a păcatelor strigătoare la cer, care după părerea sa inundă din ce în ce mai accentuat societatea.

Mai susține pârâtul că în numele Bisericii Ortodoxe din Moldova și a cetățenilor acestei țări, roagă să fie oprit acest flagel distructiv, care consider că întinează moralicește societatea declarată ortodoxă și care susține valorile familiei.”

Subsidiar, pârâtul mai afirmă că Consiliul este de părere că mesajele reținute ar putea fi considerate drept influență și îndemn, care au drept scop sau efect discriminarea unui grup de persoane pe baza unui criteriu protejat. De asemenea, Consiliul a declarat că a stabilit cu certitudine faptul că criteriul protejat incident speței este orientarea sexuală, or reclamantul a indicat direct în comunicat că se referă la comunitatea LGBT+.

În susținerea poziției sale, pârâtul consideră că la caz sunt întrunite toate elementele caracteristice instigării la discriminare, stipulate mai sus, și accentuează în special la 4.4 cap. V al deciziei nr. 163/22 din 23 decembrie 2022 (f.d. 53 dosar administrativ).

Pârâtul în argumentarea poziției sale, califică comunicatul publicat drept unul total inadmisibil într-o societate democratică și notează că toți cetățenii Republicii Moldova se bucură de drepturi și libertăți egale, fără deosebire de rasă, religie sau convingeri, orientare sexuală sau orice alt criteriu similar. Or, ofensele și expresiile jignitoare la adresa întregii comunități LGBT+, însoțite de îndemnul autorităților de a interzice desfășurarea Marșului Solidarității, în special atunci când acestea sunt vociferate de o persoană cu un înalt nivel de credibilitate, reprezintă instigarea la discriminare.

Astfel, pârâtul susține că afirmația reclamantei precum că nu există în cauză discriminare, este doar una declarativă, lipsită de suport probator pertinent.

Cu referire la pretenția reclamantei vizând încălcarea libertății de exprimare de către Consiliu, prin decizia adoptată pe cauza nr. 163/22, pârâțul comunică că Consiliul semnaleză că libertatea de exprimare acoperă nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență ori considerate inofensive, dar și acele care șochează sau deranjează. Susține pârâțul că acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței, spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică. Consideră pârâțul că nu trebuie de ignorat faptul că exercitarea acestei libertăți comportă îndatoriri și responsabilități din partea persoanelor ce își exercită dreptul la libera exprimare. Astfel, consideră că cel care își exprimă opiniile trebuie să manifeste prudență în anumite domenii ce devin sensibile dacă sunt articulate într-un anumit context. Deși libertatea de exprimare este una din libertățile fundamentale ale omului, aceasta nu este una absolută.

Pârâțul a menționat că de fapt, libertatea de exprimare poate și trebuie să fie restrânsă atunci când formele de exprimare a ideii, informației sau opiniei capătă forma unui discurs instigator la discriminare. Cu alte cuvinte, opiniile exprimate public care instigă la discriminare nu beneficiază de protecția art. 19 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice, art. 10 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (CEDO) și nici de art. 3 alin. (5) din Legea nr. 64/2010 cu privire la libertatea de exprimare. Invocarea libertății de exprimare în apărarea acestor afirmații ar constitui o distorsionare a conținutul normativ al acestui drept.

Prin urmare, mai adaugă că atunci când se pune problema stabilirii în ce măsură declarațiile exprimate corespund standardelor în materie de nediscriminare, Consiliul aplică un set de criterii, printre care: substanța mesajului transmis, diseminarea și impactul potențial, calitatea vorbitorului și influența acestuia, vulnerabilitatea auditoriului, contextul social care amplifică tensiuni existente în societate.

Aplicând criteriile enunțate circumstanțelor speței, pârâțul menționează că reclamantul, în contextul planificării marșului comunității LGBT+, s-a adresat printr-un comunicat autorităților și întregii societăți, invitându-le să nu tolereze desfășurarea acestui eveniment. Or, din conținutul adresării, Consiliul a observat că expresiile utilizate de reclamant au forma unui îndemn, dar și încurajare a societății spre manifestarea intoleranței față de persoanele aparținând comunității LGBT+ și spre excluderea acestora, fapt ce a rezultat din citatul: „În ultimii ani, Mitropolia Moldovei a insistat în nenumărate rânduri să nu fie autorizate astfel de marșuri, îndemnând atât autoritățile, cât și membrii, simpatizanții și promotorii comunității LGBT să renunțe la acest proiect, care reprezintă nu doar o jignire publică la adresa cultelor religioase, ci și a societății.” De asemenea, utilizarea expresiilor precum „manifest absurd”, „păcate strigătoare la cer”, „flagel distructiv” denotă atitudinea stigmatizantă a reclamantului față de comunitatea LGBT+ și de condamnare a persoanelor cu o altă orientare decât cea heterosexuale.

În aceiași ordine de idei, pârâțul susține că este probată intenția reclamantului de a împărtăși opiniile sale unui număr cât mai mare de persoane, or, acesta a utilizat, pentru diseminarea adresării examinate, atât pagina oficială web a Bisericii Ortodoxe din Moldova, cât și portalul ortodox.md, ambele fiind disponibile pentru a fi accesate de un număr nelimitat de persoane.

De asemenea, pârâțul declară faptul că Consiliul nu a putut trece cu vederea faptul că reclamantul, prin intermediul comunicatului distribuit, s-a adresat publicului din poziția sa de Înalt Preasfințit Mitropolit Vladimir”. Or, fiind persoana de cel mai înalt rang în ierarhia Bisericii Ortodoxe din Moldova, dar și lider spiritual al unei părți semnificative a comunității creștin-ortodoxe din țară, este indubitabil faptul că reclamantul se bucură de notorietate și de un nivel înalt de încredere în societate.

De altfel, susține că conform datelor disponibile, 96,8% din populația Republicii Moldova se declară creștin-ortodocși. Astfel, făcând uz de statutul său, de influența și de credibilitatea de care se bucură din partea enoriașilor, consideră că reclamantul a urmărit să cultive și să promoveze intoleranța față de persoanele ele LGBT+, marginalizarea și excluderea acestora.

Invocă faptul că reclamantul a chemat autoritatea publică locală să sisteze desfășurarea marșului comunitatea LGBT+.

În context, subliniază că Curtea Europeană a Drepturilor Omului a evidențiat în jurisprudența sa că declarațiile prin care homosexualitatea este prezentată ca „tendință sexuală deviantă” sau care are un „efect moral distructiv asupra substanței societății” măsură să aducă prejudecii morale altor persoane (cauza Vejdeland și alții c. Suediei, par. 54).

Mai susține pârâtul că Consiliul a supus observației contextual social și situația particulară de vulnerabilitate a grupului care este ținta discursului reclamantului or, istoricul de stigmatizare a persoanelor LGBT+ în societatea moldavă este relevat de toate edițiile Studiului privind percepțiile și atitudinile față de egalitate realizat sub egida Consiliului.

Afirmă că conform constatărilor studiului realizat în 2021, dintre toate grupurile minoritare, persoanele LGBT+ constituie grupul cel mai puțin acceptat de către populație.

În asemenea condiții, consideră că discursurile homofobe și îndemnul la excludere și intoleranță, ținute de persoane publice notorii și care se bucură de un nivel înalt de încredere din partea unei părți semnificative a populației, nu fac decât să amplifice tensiunile existente în societate și să sporească vulnerabilitatea grupului în discuție.

Respectiv, în condițiile unui nivel de acceptare extrem de scăzut față de comunitatea LGBT+, asemenea adresări, dincolo de faptul că lezează demnitatea persoanelor vizate, consideră că nu pot avea decât efecte nocive și periculoase pentru întreaga societate ducând la ură și violență față de acestea.

Ținând cont de cele expuse, manifestă dezacordul total cu susținerile reclamantei precum că Consiliul ar fi admis o ingerință libertății de exprimare prin emiterea deciziei pe cauza nr. 163/22, or decizia conține motive suficient de clare, justificate și solide care argumentează necesitatea acestei restricționări (pct. 4.7-4.13 din cap. V al deciziei contestate, f.d. 51-52 dosar administrativ).

În ceea ce privește suspiciunile reclamantei referitoare la motivațiile reale din spatele acțiunilor Consiliului care ar fi îndreptate spre discreditarea cultului religios ortodox, menționează că în conformitate cu art. 11 alin. (1) din Legea nr. 121/2012 cu privire la asigurarea egalității, Consiliul este o autoritate bugetară autonomă, instituită în scopul prevenirii și combaterii discriminării și asigurării egalității.

Totodată, susține că Consiliul acționează în condiții de imparțialitate și independență organizațională, funcțională, operațională și financiară față de orice autoritate publică, persoană fizică sau juridică, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, și față de orice persoană cu funcție de răspundere de orice nivel.

Notează pârâtul că Consiliul accentuează că misiunea sa constă în protecția împotriva discriminării, asigurarea egalității și restabilirea în drepturi a tuturor persoanelor discriminate. În activitatea sa se conduce de principiul imparțialității, exercitându-și atribuțiile legale în mod nepărtinitor, indiferent de propriile convingeri ale membrilor. Declară că Consiliul nu admite în activitatea pe care o desfășoară nici un fel de imixtiune, acționând în mod independent și supunându-se doar cadrului legal.

Prin emiterea unei decizii de constatare a discriminării (sub forma instigării la discriminare) și formularea recomandării în vederea prevenirii faptelor similare pe viitor, afirmă că Consiliul și-a exercitat dreptul discreționar în limitele legale și conform scopului acordat prin lege.

Prin urmare, pârâtul susține că acționarea strictă în conformitate cu prevederile legii și în limitele competenței nu presupune denigrarea cultului religios.

Menționează faptul că susținerile reclamantei cu privire la pretensele intenții ascunse ale Consiliului îndreptate spre discreditarea Bisericii Ortodoxe din Moldova, sunt absolut nefondate.

Cu referire la dezaprobarea de către reclamantă a faptului că în calitate de reclamant în procedura administrativă figurează Mitropolitul Chișinăului și al întregii Moldove Vladimir, notează că Consiliul atenționează că comunicatul care a făcut obiectul examinării cauzei nr. 163/22 s-a intitulat Adresarea Înalt preasfințitului Mitropolit Vladimir în legătură cu desfășurarea Marșului solidarității organizat de comunitatea LGBT (f.d. nr. 1 dosar administrativ) și a fost semnat de către Vladimir, Mitropolitul Chișinăului și al întregii Moldove.

În aceste circumstanțe, pârâtul menționează că nu cunoaște cum ar fi putut să atragă în calitate de reclamantă în speța dată Instituția Religioasă Mitropolia Chișinăului și a Întregii Moldove a Bisericii Ortodoxe din Moldova, atât timp cât adresarea aparține Mitropolitului și a fost semnată de către acesta.

Subsidiar, pârâtul mai notează că reieșind din definiția instigării la discriminare, regăsită la art. 2 din Legea nr. 121/2012 cu privire la asigurarea egalității, doar o persoană prin orice comportament al său poate aplica presiuni sau afișa o conduită intenționată în scopul discriminării unei terțe persoane pe baza criteriilor protejate. Deci, îndeplinirea condiției specifice comportamentului de instigare la discriminare este dată de poziția de autoritate, fie că este vorba de funcție, statut social, fie de calitatea de lider sau formator de opinie pe care o are făptuitorul.

Mai invocă faptul că instigarea la discriminare se manifestă cel mai mult prin discurs, ca și în cauza dată, în mod natural partea reclamantă poate fi doar o persoană, nu și o instituție. Astfel, Consiliul conchide că în mod just a atras în cauza nr. 163/22 în calitate de reclamant pe Mitropolitul Chișinăului și al întregii Moldove Vladimir, dar nu Instituția Religioasă Mitropolia Chișinăului și a întregii Moldove a Bisericii Ortodoxe din Moldova.

Subsidiar, Consiliul nu consideră că a procedat greșit prin a indica între paranteze numele civic al Mitropolitului (Nicolae Cantarean), în condițiile în care în Extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice, la rubrica Mitropolit, este menționat Nicolae Cantarean (anexa nr. 1 la cererea de chemare în judecată).

Prin urmare, invocă faptul că în decizia contestată figurează și numele civic al Mitropolitului și acest fapt, nicidecum nu semnifică că decizia vizează pe cetățeanul Nicolae Cantarean privit aparte de personalitatea Mitropolitului.

Totodată, pârâtul mai precizează că a făcut distincția între aceste două ipostaze ale reclamantului și a luat în considerație la examinarea cauzei comportamentul Mitropolitului Chișinăului și al întregii Moldove Vladimir (Nicolae Cantarean) din perspectiva poziției pe care acesta o deține, de persoană de cel mai înalt rang în ierarhia Bisericii Ortodoxe din Moldova.

Acestea fiind explicate, punctează că participant la procedura administrativă în fața Consiliului cu calitatea de reclamant a avut-o Mitropolitul Chișinăului și al întregii Moldove Vladimir (Nicolae Cantarean), fapt expres indicat în partea introductivă a deciziei din 23 decembrie 2022 pe cauza nr. 163/22 (f.d. 56 dosar administrativ).

Astfel, notează că nedumerirea reclamantei în această privință este pe deplin clarificată și urmează a fi exclusă de a fi luată în vedere de instanța de judecată.

În altă ordine de idei, mai accentuează asupra intenției reclamantei de a duce instanța în eroare și în privința faptului că reclamantul nu ar fi cunoscut că este atras în procedura administrativă realizată de Consiliu. Acest fapt, susține că nu corespunde realității, or materialele dosarului administrativ invocă contrariul celor afirmate de reclamantă. Astfel, comunică că prin scrisoare nr. 03/1382 din 16 septembrie 2022 (f.d. 23 dosar administrativ), Consiliul a informat reclamanta despre plângerea depusă privind pretinsa discriminare și l-a invitat să prezinte poziția, opinia pe marginea acesteia.

Totodată, menționează că scrisoarea dată, la care a fost anexată și plângerea, a fost recepționată la 20 septembrie 2022 (f.d. 24 dosar administrativ).

La 07 noiembrie 2022, prin scrisoarea nr. 03/1589, Consiliul a citat reclamantul la ședința de audieri ce urma să se desfășoare la data de 15 noiembrie 2022, în format on-line (f.d. 34 dosar administrativ).

Susține că citația a fost recepționată la data de 10 noiembrie 2022 (f.d. 38 dosar administrativ). Mai menționează faptul că Decizia Consiliului nr. 163/22 din 23 decembrie 2022, expediată cu scrisoarea de însoțire nr. 03/1830 din 29 decembrie 2022 (f.d. 47 dosar administrativ), a fost recepționată de reclamant la 05 ianuarie 2023, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d. 48 dosar administrativ).

Menționează pârâțul că plângerea terțului a fost examinată de Consiliu cu respectarea tuturor normelor procedurale și materiale,

Astfel, Consiliul solicită instanței de judecată să respingă ca nefondată acțiunea reclamantei de anulare a deciziei Consiliului nr. 163/22 din 23 decembrie 2022 și susține că argumentele aduse supra, denotă netemeinicia acțiunii intentate de Instituția Religioasă Mitropolia Chișinăului și a întregii Moldove a Bisericii Ortodoxe din Moldova.

Reiterează faptul că simplu dezacord al reclamantei cu decizia emisă de Consiliu pe cauza nr. 163/22, fără a fi susținut de probe pertinente și convingătoare, nu este suficient și în măsură să conducă la admiterea acțiunii și anularea actului administrativ.

Poziția terțului:

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 07 septembrie 2023, în proces a fost atrasă în calitate de terț Asociația Obștească „Centru de Informații GenderDoc-M”.

Reprezentantul terțului, în ședința de judecată nu s-a prezentat, fiind citat despre data, locul și ora ședinței de judecată.

Aprecierea instanței.

Examinând admisibilitatea acțiunii și cercetând actele cauzei, instanța de judecată consideră necesar de a declara acțiunea inadmisibilă din următoarele considerente.

Conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform art. 207 alin. (1) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contenciosul administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Alin. (2) al aceluiași articol stabilește că acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când:

- a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeuri de drept;
- b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeuri de drept sau că între părți s-a încheiat o tranzacție de împăcare;
- c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeuri de drept;
- d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209;
- e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17;
- f) nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art.208;
- g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens;
- h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art.211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin.(1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

Dispozițiile legale citate enunță temeiurile de bază de admisibilitate a cererii de chemare în judecată formulată în instanța de contencios administrativ:

- I. prezența unui act administrativ individual defavorabil (dispoziție, decizie sau altă măsură oficială) întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, comunicat destinatarului ;
- II. competența jurisdicțională materială și teritorială a instanței de judecată pentru examinarea acțiunii în contenciosul administrativ;
- III. respectarea cerințelor de formă și conținut a acțiunii în contencios administrativ
- IV. respectarea procedurii prealabile
- V. respectarea termenului de înaintare a acțiunii
- VI. prezența unui drept vătămat căruia i s-a adus atingere prin activitate administrativă.

Actele cauzei atestă că, la 19 mai 2023, Instituția Religioasă Mitropolia Chișinăului și a Întregii Moldove a Bisericii Ortodoxe din Moldova a depus o acțiune împotriva Consiliului pentru Egalitate, cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil.

Totodată, din materialele cauzei rezultă că la 31 mai 2022, Mitropolitul Chișinăului și al întregii Moldove a lansat un comunicat pe site-ul www.ortodox.md, prin care și-a expus dezacordul vizavi de desfășurarea Marșului solidarității organizat de comunitatea LGBT+.

Ulterior la data de 12 septembrie 2022, terțul Asociația Obștească „Centru de Informații GenderDoc-M”, s-a adresat Consiliului pentru Egalitate, cu o plângere privind pretinsa discriminare, fiind în acest sens demarată procedura administrativă, cauzei atribuindu-se numărul de dosar 163/22.

La data de 23 decembrie 2022, pe marginea plângerii înaintate de către Asociația Obștească „Centru de Informații GenderDoc-M”, a fost emisă decizia nr. 163/22, prin care Consiliul a dispus, că: 1. Faptele constatate reprezintă instigare la discriminare pe criteriul orientării sexuale; 2. În vederea prevenirii faptelor similare pentru viitor, Consiliul recomandă reclamantului să se abțină de la realizarea discursurilor care lezează demnitatea persoanelor pe criteriul de orientare sexuală. 3. Decizia se comunică părților și va fi făcută publică pe adresa www.egalitate.md.

Astfel, la caz se constată că, adresarea/comunicatul care a făcut obiectul examinării cauzei nr. 163/22, s-a intitulat Adresarea Înalt preasfințitului Mitropolit Vladimir în legătură cu desfășurarea Marșului solidarității organizat de comunitatea LGBT și a fost semnat de către Mitropolitul Chișinăului și al întregii Moldove.

În cadrul procedurii administrative, calitate de reclamat, a fost atribuită Mitropolitului Chișinăului și al întregii Moldove Vladimir (Nicolae Cantarean). Mai mult, prin decizia adoptată, Consiliul pentru Egalitate, a constatat că faptele reținute, reprezintă instigare la discriminare pe criteriul orientării sexuale, fiind recomandat reclamatului, Mitropolitului Chișinăului și al întregii Moldove Vladimir (Nicolae Cantarean), să se abțină de la realizarea discursurilor care lezează demnitatea persoanelor pe criteriul de orientare sexuală.

În această ordine de idei, instanța de judecată reține că destinatarului actului administrativ contestat este, Nicolae Cantarean, Mitropolitul Chișinăului și al întregii Moldove.

Subsidiar, judecătorul notează că participant la procedura administrativă în fața Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității, cu calitatea de reclamant a avut-o Mitropolitul Chișinăului și al Întregii Moldove, Vladimir (Nicolae Cantarean), fapt expres indicat în partea introductivă a deciziei din 23 decembrie 2022 pe cauza nr. 163/22 și în actele procedurii administrative. (f.d. 56 dosar administrativ).

Conform art. 20 Cod administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art. 39 alin. (2) Cod administrativ, orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

În conformitate cu art. 189 alin. (1) – (3) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere. În cazurile prevăzute de lege, precum și în scopul revendicării drepturilor ce reies dintr-un contract administrativ, acțiunea în contencios administrativ poate fi înaintată și de autoritatea publică.

Din conținutul dispozițiilor citate rezultă în mod incontestabil că reclamantul unei acțiuni în contenciosul administrativ poate fi doar persoana care pretinde încălcarea unui drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, vătămare sau încălcare cauzată de o autoritate publică, și care rezultă din activitatea administrativă a acestei autorități.

În acest sens, se reține că, conform art. 5 Cod administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Conform art. 6 alin. (1) Cod administrativ, procedura administrativă este activitatea autorităților publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condițiilor, pregătirea și emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condițiilor, pregătirea și încheierea unui contract administrativ sau examinarea condițiilor, pregătirea și întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică.

Potrivit art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când: reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17.

Cu referire la prevederile normelor sus-menționate, rezultă că revendicarea dreptului propriu este una din condițiile fundamentale pentru ca acțiunea în contencios administrativ să treacă testul admisibilității. În acest context, judecătorul relevă că sesizarea instanței de judecată de către orice persoană care în opinia sa revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice, fie prin refuzul autorității administrative de a soluționa în termenul legal o cerere, implică existența obligatorie a două condiții, și anume, existența vătămării unui drept subiectiv recunoscut de lege a reclamantului și vătămarea dreptului său să fie cauzat printr-un act administrativ, fie prin refuzul autorității administrative de a soluționa în termenul legal o cerere.

În acest sens, revendicarea dreptului trebuie să se deducă din susținerile formulate prin acțiunea înaintată în judecată, în conținutul căreia urmează a fi arătată vătămarea dreptului personal, or, expresiile ce se conțin în textul art. 17, 39 și 189 din Codul administrativ de „*drept vătămat*” și de „*încălcarea unui drept al său*” se referă la drepturi subiective concrete, fiind excluse așa numitele drepturi prin ricoșeu, ipotetice, iluzorii sau virtuale, precum și acțiunile populare (*actio popularis*).

Mai mult, instanța de judecată reține că pentru a pretinde apărarea pe calea contenciosului administrativ a unui drept al său, potențialul reclamant urmează să probeze că deține un asemenea drept, precum și faptul că acest drept i-a fost încălcat prin activitatea administrativă, în condițiile în care art. 17 Cod administrativ, cu titlu de principiu înserează existența dreptului vătămat prin activitatea administrativă. Or, în atare situație, pentru a contesta activitatea autorității publice, persoana trebuie să justifice un drept al său încălcat prin actele contestate, așa cum autoritățile acționează în regim de putere publică și asigură activitatea statului în domeniul pentru care a fost format, iar pentru admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ este necesar să fie revendicat de către reclamant un drept propriu, condiție care la caz nu s-a confirmat.

În această ordine de idei, instanța de judecată menționează că Instituția Religioasă Mitropolia Chișinăului și a Întregii Moldove a Bisericii Ortodoxe din Moldova, nu are calitatea de subiect al raportului material litigios.

În consecință, instanța de judecată reține că, în dezacord cu soluția emisă, reclamanta Instituția Religioasă Mitropolia Chișinăului și a Întregii Moldove a Bisericii Ortodoxe din Moldova nu poate pretinde revendicarea unui drept vătămat prin activitatea administrativă a Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității.

Prin urmare, instanța notează că o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă doar de persona fizică sau juridică care poate pretinde un drept vătămat din activitatea administrativă a unei autorități publice.

În contextul celor enunțate, instanța de judecată concluzionează asupra inadmisibilității acțiunii de contencios administrativ inițiată de Instituția Religioasă Mitropolia Chișinăului și a Întregii Moldove a Bisericii Ortodoxe din Moldova împotriva Consiliului pentru Egalitate cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil.

Pentru admisibilitatea acțiunii în sensul art. 17, 20, 38 și art. 189 alin.(1) din Codul administrativ, reclamanta urmează să revendice un drept propriu vătămat prin activitatea administrativă.

Instanța de judecată, va explica reclamantei că declararea acțiunii ca inadmisibilă în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant, cu aceeași acțiune.

În conformitate cu art. 207 alin.(2) lit. e), art. 242 Cod administrativ, instanța de judecată

d i s p u n e

Se declară inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ depusă de Instituția Religioasă Mitropolia Chișinăului și a Întregii Moldove a Bisericii Ortodoxe din Moldova împotriva Consiliului pentru Egalitate, terț Asociația Obștească „Centru de Informații GenderDoc-M” cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil.

Se explică reclamantei, Instituția Religioasă Mitropolia Chișinăului și a Întregii Moldove a Bisericii Ortodoxe din Moldova, că declararea acțiunii ca inadmisibilă în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant, cu aceeași acțiune.

Încheierea poate fi contestată cu recurs în termen de 15 zile de la notificare. Recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani.

Președintele ședinței,
Judecătorul

/semnătura /

Violeta Chisilița

Copia corespunde originalului
Judecător, Violeta Chisilița